

נראדה אור

הג השבועות תשפ"א
גיליון סז שנה ב'

מאד רבוה"ק מלעכוויטש קידינו

דברות קודש

זיכוך הטבע על ידי התורה

ויאמר ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבות קודש מימינו אש דת למו (דברים לז, ב).

דרשו חז"ל (פרד"א פמ"א) בכתוב זה שקודם קבלת התורה הלך הקב"ה אצל בני עשו ובני ישמעאל ושאלם אם חפצים לקבל התורה, ושאלו מה כתיב בה וכו', אבל ישראל אמרו מיד נעשה ונשמע.

עוד איתא בחז"ל (שבת פח.) אמר רבי אלעזר בשעה שהקדימו ישראל נעשה ונשמע יצתה בת קול ואמרה להן מי גילה לבני רו זה שמלאכי השרת משתמשין בו, ויש לבאר מעלת הקדמת נעשה ונשמע.

עוד איתא (שם) אמר ריש לקיש מאי דכתיב (בראשית א, לא) ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי, ה' יתירה למה לי מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר להם, אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימים, ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו, ויש לבאר מדוע יחזירם הקב"ה לתוהו ובוהו, הרי אף אם ישראל לא יחפצו לבטל עצמם לגמרי לקיים כל מצוות התורה, הלא אפשר שיקיימו מצוות שכליות המובן ע"פ הגיון שיש לקיימם.

הביאור הפשוט בזה כי העוה"ז הוא עולם חומרי, אשר אף שהבורא יתברך מחיה תמיד כל הבריאה, מציאות העולם היא שמסתירה היא את כבודו יתברך, ואשר לכן נקרא עולם מל' העלם, וכן הוא מציאות הטבע החומרי שבאדם, שרצונות ותשוקות הגוף מסתירים מציאות הבורא יתברך, נמצא שהעוה"ז כאשר הוא הרי שכל מציאותו היא שבירה וקלקול ואין חורבן גדול ממנו.

ואין העולם בא לתיקונו אלא על ידי התורה, אשר על ידה נתגלה מציאות הבורא יתברך בעולם הטבע, כדאיתא בזוה"ק (ח"ב פ"א, א) אסתכל באורייתא וברא עמלא, כלומר התורה היא שורש חיות ה' שבכל עניני הבריאה, ולכן ע"י שמדבק האדם עצמו בתורה בביטול טבעו, שעמל בתורה ומקיים מצוותיה בביטול רצונות הגוף לתורה ולנותן התורה, נתגלה מציאות הבורא יתברך בטבע החומרי ואין טבע העולם וטבע הגוף מסתיר ומונע ממנו לידבק בהשם יתברך.

כן איתא מרביה"ק מוהר"ב מהגיד ממעזריטש זי"ע (ע"י בני יששכר מאמרי ר"ח מאמר א, אות א) על הפסוק (במדבר כה, יד) זאת עולת חודש בחדשו, זאת מורה על ב' הנהגות שהקב"ה מנהיג בהן עולמו, ז' מורה על ז' ימי הבנין שהם ז' מדות שבהם מתנהג העולם, והוא הנהגת הטבע שמתנהג העולם מעת בריאתו, אמנם יהודי העמל בתורה ודבק בה בכל מעשיו ובכל עניניו בביטול טבעו ורצונותיו, זוכה להנהגת א"ת שהוא הנהגה על פי אותיות התורה, כי על ידי שדבק בכל מציאותו בתורה נתגלה מציאות הבורא יתברך שבטבע הגשמי אשר הוא מציאות העולם האמיתי, ומשתנה הנהגתו להיות מעל הטבע הגשמי, ובגילוי זה בא העולם אל תכליתו, כאשר אין הטבע החומרי שבעולם ושבאדם מסתיר ממנו מציאותו יתברך.

זהו ענין הקדמת נעשה ונשמע, כי נשמע מורה על השגת האדם מצד טבעו ותכונות נפשו, ובעת הזאת הבינו ישראל שכל תכלית העולם הוא רק על ידי שמבטל האדם טבעו ורצונותיו לתוה"ק, אשר בזה נתגלה מציאותו יתברך בטבע ואינו מונע הדבקות בהשם יתברך, וממילא אם יקדימו שמיעה לעשיה, לעשות רצונו יתברך לפי טבעם בלבד, לא יבוא בזה העולם לתכליתו, ולכן הקדימו נעשה ונשמע, בקבלה אמיתית לעשות רצון קונם שלא בהגבלת טבע העולם והגוף.

וזהו ההפרש בין אמות העולם אשר שאלו מה כתיב בה לישראל שאמרו נעשה ונשמע, כי האומות מיאנו לבטל טבעם ורצונם לתורה ולכן שאלו מה כתיב בה, בכדי לידע אם אין מצוות התורה סותרים לטבע גופם, אבל ישראל אמרו מיד נעשה ונשמע, ואין זה תוספת מעלה בלבד בהסכימם לקיים אף מצוות שאינם מושגים בדעתו ואינם לפי תכונות נפשם, אלא הוא מציאות אחרת בקבלת עול תורה ומצוות, מתוך ביטול טבע הגוף ורצונותיו.

ולכן התנה הקב"ה עם מעשה בראשית, אם ישראל מקבלים וכו' ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו, כי אם לא יקבלו ישראל התורה מתוך ביטול טבעם ורצונם, אזי אף אם יסכימו לקיים המצוות אשר הדעת נותנת לקיימם, לא יבוא בזה העולם לתכלית בריאתו, כי באופן זה לא יודרך הטבע על ידי התורה, וממילא יהא מסתיר ומונע גילוי כבודו יתברך בעולם ובאדם.

וכדאיתא בגמ' (סנהדרין לו.) אמר ליה ההוא מינא לרב כהנא אש בנערות ואינה מהבהבת, כי היה תמה כיצד יתכן שיתגבר האדם על אש התאוות הבווער בלבו מצד טבע הגוף, אמר ליה התורה העידה עלינו וכו', כי על ידי שמבטל טבע גופו לתורה נותנת בו התורה כח להתגבר על תשוקות הגוף, ולגלות כבודו יתברך בכל עניני העולם החומריים, וכן איתא במדרש (תהלים יט, ח) תורת ה' תמימה משיבת נפש, מפני מה היא משיבת נפש מפני שהיא תמימה, כלומר שבשלמות קדושתה משיבה נפש האדם ונותנת בו כח להתגבר על טבע העולם.

כדכתיב (ויקרא כה, לח) אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים, כי מצרים היתה ערות הארץ כמש"כ (שם יח, א) כמעשה ארץ מצרים אשר יצאתם משם לא תעשו, אשר שם הלכו רק אחר טבע הגוף והגדילו הסתר תעוה"ז אשר הוא היפך תכלית הבריאה, ותכלית היציאה ממצרים להיות לכם לאלקים, לכם מורה על כל עניני הגשמיות, אלקים ג"י הטבע, שעל ידי שיקבלו ישראל התורה יקדשו ויחדו כל עניני הגשמיות להשם יתברך, ולא יסתירו עניני הטבע גילוי כבודו יתברך, וכאשר היה בעת קבלת התורה אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים, שראו הכל כי אף הטבע בחו" אלקים הוא הויה"ב ב"ה, ואינו מסתיר בפני מציאות הבורא יתברך.

זוהי תכלית קבלת התורה שיזכור איש יהודי תמיד יום

בשערי אור

עליונים ששו ותחתונים עליו בקבלת יום זה, יום המקווה לעליונים ותחתונים בהגלות עלינו מלכנו על הר סיני ללמד לעמו תורה ומצוות, שנה בשנה מתעלים וחוגגים אנו את ימי קבלת התורה באהבה ביראה ובשמחה.

בתורתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מבואר כי בשונה משאר ימים טובים בהם עיקר ההארה היא מה שחוזרים וניעורים אותם השפעות החסדים שהיו בשעת הנס, הרי שחג השבועות עיקר הארתה היא לאחר שמזככים בני ישראל את תשוקותיהם הגשמיות במשך שבעה שבועות כורת עמנו הבורא את הברית, ברית אהבה, ברית שאינה תלויה בדבר.

ראיה לכך מביא כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מקושיית המג"א המפורסמת היאך אומרים אנו זמן מתן תורתנו בו' בסיון הלא מתן התורה היתה ביום ז' בו, ורבים מגדולי האחרונים מנסים ליישב קושיה זו, אלא ע"כ, מאיר לנו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, כי באים אנו בברית חדשה מדי שנה בשנה, ברית עולם לעם עולם, ברית שאינה כרוכה בהכרח אימתי היתה יום קבלת התורה, מדי שנה אחר היטהרותנו והתקדשותנו משך מ"ט יום אחר ימי הפסח וזכים אנו לגילוי דביקות מחדש, גילוי דביקות שלא זכינו לה בשנים קודמות.

גילוי מרעיש גילה וחדש הגאון האלקי בעל ה'חסד לאברהם זי"ע, שלולי נאמרו הדברים בשמו אחזתנו רעדה להעלותם עלי כתב. אף מצוקי ארץ - גדולי ישראל מלאכי מעלה אשר האירו את העולם בדורות קודמים, ומפיהם אנו חיים עד היום הזה, לו היו בדורותינו - לא היה בכוחם להחזיק בדביקותם ובעבודתם מרוב הצרות והתלאות וטרדות הזמן, ואילו אנחנו בני הדור הזה, דווקא אנחנו, נבחרנו על ידי הבורא להשרות את שכינתו בתחתוני התחתונים.

ובזה פירש האזולאי הקדוש מאמר חז"ל א"ם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, היינו דהראשונים כלפי דורנו הם כאותם המלאכים אשר קטרגו על חטאי בני האדם, וכאשר שלחם הש"י לרדת לעולם לעמוד בנסינות - לא עמדו בכך כידוע, וכן הצדיקים הראשונים לא היו יכולים לעמוד בנסינות של דורנו אנו.

אור חדש ועצום מאיר בקרבנו, תשפ"א, על כל חשכות העולם הזה, עם כל הנסינות בכל מיני אופנים בגוף ובנפש, ובורא עולם מתעתד לכרות ברית חדשה ונוספת, ברית עמוקה ואמיצה יותר לדורה של עקבתא דמשיחא, דור של 'חכמת זקנים תסרח', למרות כל החשכות, למרות הכל הכל...

אבינו שבשמים שוב משיב למלאכים שמבקשים ושואלים 'תנה הודך על השמים', האם בני ישראל ראויים אכן לכרתה של תורה?! האם עדיין הם העם

המשך בעמוד ד' <<<

המשך בעמוד ד' <<<

יומא דהילולא

מִרְן אור שבַּעַת הַיָּמִים

רבינו ישראל בעל שם טוב ז"ע

חג השבועות תק"כ

חי תרשוני לעמוד בכאן שעה מועטת לראות צלם אלקים על פניכם, וזה ראייה שרוצה להתמתק.

(שארית ישראל שער הזמנים פורים)

רצונו ית' לתקן את העולמות ע"י הצדיק

כתב ה'תפארת שלמה' לשבת חנוכה

כאשר שמענו מעשה שהי' בימי הבעש"ט ז"ל שבא אליו גלגול מאדם גדול אחד שהי' בימי האר"י ז"ל, ומאותו הזמן כמה מאות שנים הי' מצפה עד אשר בא הבעש"ט לתקן את נשמתו, ולא השיגה ידו להיות זוכה לבא לצדיקי הדור שהיו לפניו כי לא הניחוהו עד זמן הבעש"ט.

להבין הדבר מה זה תולה ברצון הצדיק הלא ד' ברחמיו בידו להוציא אסורים חפשי ולמה היה צריך להתמהמה עד כה שיכמרו רחמי הצדיק עליו?

אכן מראשית בריאת העולם כן עלה ברצונו ית' להיות צדיק מושל וכו' והצדיק יסוד עולם הוא האמצעי אשר על ידו יבוא הישועה לתקן שרשו למעלה וז"פ אמרו צדיק כי טוב. הצדיק נקרא טוב, וזהו טוב שם משמן טוב, מחמת שהצדיק הוא המיוחד ד' לכן בידו לתקן הנשמה שמן הטוב שמן ה'.

הסתלקות הבעש"ט

חשש משמץ גבהות – דייקא בשגב המדרגה

טרם הסתלקותו מלמל הבעש"ט הק' לעצמו מספר מילים שוב ושוב, כשהתכופפו התלמידים שמועהו כשהוא אומר 'אל תביאני רגל גאווה', כך אמר שוב ושוב עד התדבקות נשמתו ביוצרה.

בספה"ק שארית ישראל (שער הזמנים ר"ה) כתב בשם רבו הרה"ק המגיד מטשארנאביל על הא דאמרו חז"ל (ברכות ה.) 'לעולם אל ימנע אדם עצמו מן הרחמים עד זיבולא בתרייתא הוא, כי הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר רק שבינתיים שוכחים על זה, לכן צריך האדם לבקש רחמים שלא ישכח שהוא עפר ואפר עד העפר בתרייתא.

ולכן הבעש"ט נבג"מ קודם הסתלקותו ממש הטו אזנם לשמוע מה שאומר ושמעו שאומר 'אל תבואני רגל גאווה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אמר תחת אחד השיחים 'הנה ידוע מצדיקים כי מעובדה זו חזינו עד היכן נוגעת פגם הגאווה, אמנם יש לבאר הלמאי חשש הבעש"ט דייקא בזמן נשגב זה לפגם כה חמור, פגם שבחיים חיותו וודאי לא היה שייך אליו כלל וכלל, אלא דרבינו הבעש"ט לא חשש מגאווה שבהשגתו אלא מדקה שבדקה ששייכות יש לה לפגם הגאווה, ודייקא מחמת חיותו במדרגה נשגבה זאת, יתאמץ הס"מ ביותר להביאו אל משהו שבמשהו מפגם שיתכן להיות שייך לענין גאווה, וכפי ערך מדרגתו יהיה זה פגם עד אין שיעור בעולמות העליונים ע"כ התחנן ע"כ דווקא בעת הזאת'.

תואר פניו

כ"ק מרן אדמו"ר מוהר"נ מלעכוויטש ז"ע העיד ששמע פעם מאיש אמת, כי בעת קבלת שבת היה תואר פניו של רבינו הבעש"ט כפני גוסס, ובשעת יציאת נשמה היו פניו כבעת קבלת שבת.

ושניהם אמת – אמר מרן מוהר"נ, כי שני זמנים אלו עניינם אחד הוא – עליית הנשמה מעולם שפל לעולם גבוה, כי אצל רבינו מיד עם יציאת נשמתו הגיע למקום רם ונשא.

מעשה הידוע בנהר ה'דניעסטער' אצל הבעש"ט

כ"ק מרן אדמוה"ז ז"ע היה נוהג מידי שביעי של פסח לספר המעשה הידוע שהיה אצל הבעש"ט הק', שהיה פעם צריך לעבור את נהר דניעסטער ונתן חגורו על הנהר, ועבר את הנהר הסוער.

וסיים כ"ק מרן אדמוה"ז כי נתן חגורו ע"ש הפסוק והיה צדק איזור מתניו והאמונה אזור חלציו, ולהורות לרבים שעבר את הנהר ע"י קדושתו והאמונה פשוטה והביטחון שהי' לו, ומבלעדי אמונה זאת אי אפשר לו להאדם לעשות קטנה או גדולה.

במאמרי פסח מוכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מובא הסיפור בתוספת דברים.

מרן הבעש"ט עבר את נהר הדניעסטער ע"י שם קדוש, לאחמ"כ נצטער ע"ז ולכשהוצרך לעבור שוב, נתן מטפחתו על הנהר ועבר רק בכח אמונה פשוטה.

וביאר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א כי השימוש בשם קדוש ממשך הנהגה מסוימת בדרך הטבע בעולם, כאשר כל שם מכוון נגד הנהגה מסוימת, על כן השתמש רבינו בתחילה בשם קדוש כי לא רצה לשדד מערכות הטבע, אמנם לאחמ"כ פעל בנפשו אמונה בהירה במדרגה גבוהה ודבק עצמו באמונת הבורא שאין שום מציאות בעולם בלתו עד שנתבטלו כוחות הטבע כליל, ולא היה שייך אצלו שידוד מערכות, ע"כ לא הוצרך להשתמש בשם קדוש.

וכבר אמר רבינו הק' מקארלין משמו שאף אם הקערה עם המאכל נמצאת על השולחן – מבלעדי ציווי השי"ת אי אפשר לאכול.

בכיית הבעש"ט הק' במנחה

כתב רבינו ה'דברי שלום' בהגהותיו למדרש פינחס:

ידוע הסיפור מהבעש"ט הק' וכבר מובא באוצר החיים להגה"צ מקארנא ז"ל, שהתפלל הבעש"ט מנחה ביער והיה מכה ראשו באילן וצועק צעקות משונות ובכיה רבה, ושאלו אותו תלמידיו על זה והשיב שסמוך לימות המשיח יהיה רביים כארבה לרוב והם יעבדו הגאולה.

אמנם רבינו הבעש"ט ראה ברוח קדשו כי בלא זה היה גרוע ומקולקל יותר, ראה נא במדינות אשר לא נגה עליהם אור הבעש"ט ותלמידיו הק' כמו פרנציא איטליא פרייסין וכדו' הלא גרוע ומקולקל ביותר ויותר.

והנה מי שרוצה לחוס על גופו ונפשו יזהר בנפשו שלא להיות מהטועים ומטעים, ויתפלל הרבה להשי"ת שינצל מהטועים ומטעים, אך ישים מחסום לפיו ולא ידבר כלל מאלו הענינים, אך ידבק נפשו בתורה ועבודה ובספרי צדיקים אמיתיים ובפרט במאמר אור ישראל וקדושו הבעש"ט זצלה"ה אשר הם מחיים ומאירים את הנפש.

העלאת הבעש"ט את הס"מ והנוגע אלינו

סיפר הרה"ק מווילעדניק:

פעם הוצרך הבעש"ט להעלות את הס"מ לאיזה דבר שנצרך לו, ואמר לו ככעס למה הרגזתני לעלות, כי לא העלו אותי כי אם ג' פעמים, בעת חטא אדם הראשון, ובעת העגל ובעת החורבן. אף על פי כן כשהיה שם ציוה הבעש"ט לאנשיו שיהיו מצחיהם מגולים שיראה צלם אלקים על פניהם, לבסוף כשהוצרך ללכת אמר בזה הלשון: בני א-ל-

רע"א שנים חלפו מעת התדבקות נשמת רבינו הבעש"ט ביוצרה, דיו אילו ימי וגויל אילו רקיעי לא יספיקו לכתוב את פעלו של רבינו הבעש"ט בעולמו, למרות שכבר שנות דור כבר חלפו מאז הסתלקותו, עדיין זורח אורו ומאיר את חשכת הגלות.

כל תנועה ותנועה של רבינו השפיעה על כל העולמות, השפעה שמכוחה אנו חיים ובזכותה נותרנו נאמנים לד' ולתורתו, כל תנועה ותנועה של רבינו היתה תורה שלימה, תורה תמימה, דורות על דורות סופרו עובדות על רבינו, וכמעט אי אפשר לחדש לציבור הקוראים הגדלים על ברכי החסידות בקורות חייו.

על כן, נבא ללקט באמרי"ם מפי רובה"ק ושאר צדיקים אשר למדו לקח מעובדות וסיפורים שסופרו על רבינו הבעש"ט לימודים הנוגעים לעבודתנו עד היום הזה, ומהם נקח לעבוד את השי"ת עבודה תמה.

שגב מדרגותיו הנוגעים לעבודתנו

י"ג חלקים בזקנו

מרן הס"ק מלעכוויטש ז"ע סיפר לבנו מרן מוהר"נ ז"ע:

הבעש"ט בעת אמירת ישתבח היה זקנו מתחלק ל"ג חלקים [כתיווני י"ג דיקנא].

המשך מרן הס"ק וביאר לבנו מדוע מספר הוא עובדה זו, ז'עה ימין קינד צו וואס קען א ילוד אשה צוקומען – ראה בני את כוחותיו של ילוד אשה! למרות שמדרגה זו גבוהה היא ביותר, ידע מרן הס"ק כי לאו כל מוחא סביל דא, אמנם עצם הידיעה עד היכן אפשר להגיע, מעלה ומרוממת את השגתנו.

שכחה מנשמיזת

מקובל בקרב חסידים, כי טרם התגלות הבעש"ט היה הולך להתבודד ביער משבת לשבת וברשותו שק עם לחם ונאד מלא מים שיספיקו למשך ימות השבוע, אבל כשהיה חוזר הביתה היו השק ונאד המים מלאים כבשעת יציאתו.

באחת השנים בעת עריכת השולחן ביום הפורים הרעים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על שצריך האדם להגביה את עצמו טפח מעל הקרקע לשכוח מעט מהגשמיות ולחיות מעט יותר רוחני, וסיפר בעת ההיא מרן אדמו"ר שליט"א את המעשה ואמר 'וכי תעלה על דעתך שרצה הבעש"ט לסגף את עצמו, הלא צדיקים לא החשיבו סיוגופים לעבודה, אלא שהבעש"ט היה דבוק בנועם הדביקות ומרוב מתיקות האלוקות – שכח מלאכול'.

חיות בצייצית

סיפר כ"ק מרן אדמוה"ז ז"ע:

ציציותיו של מרן הבעש"ט היו להם חיות ונפש ממש והיו מתנועעים ללא נענוע הגוף, וביאר בזה את ד' הגמ' (מנחות מד.) באו ד' ציציותיו וטפחו לו על פניו.

וביאר מרן ה'דברי שלום' (פ"ר כי תבוא) כי רבינו הבעש"ט קיים את מצות צייצית עם חיות כזאת, עד שהכניס נפש חיות אף בדומם, ובזה ביאר הפסוק 'למען תשכילו את כל אשר תעשו'ן הכוונה היא שתכניסו דעת ושכל בכל עשיותיכם, ובקהלת כתיב 'החכמה תחיה בעליה' – כשעושים מעשה המצוות עם שכל נעלה, מחיים אף את הדומם.

הולך ואור

עיונים והרחבות באורו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ביאר בדברות קדשו את אחת מיסודות הבריאה – סוד צירופי האותיות בדרך העבודה, ומהות הביטול לתוה"ק. בהמשך דברות הקודש התבאר עניינים עמוקים ע"פ פנימיות בסוד שם מ"ה בספירת העומר ובשנת השמיטה, במסגרת יריעה זו לא הובא חלק זה ואי"ה עוד חזון למועד.

בדברות קודש אלו מתבארים עניינים דקים ועמוקים, תקוותנו שלא יצא מכשול מתחת ידינו ונזכה להבין ולהשכיל את דברי קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בכדי לשמור ולקיים, ואם שגיגנו אתנו תלין משובתינו.

יום מתן תורה, התורה הקדושה אשר נתנה לנו במתנה, היא רחבה היא מיני ארץ ועמוקה מיני ים. כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א משנן תדיר את מאמר הצדיקים, שכשלומדים אנו 'שור' שנגה את הפרה, עלינו לזכור כי 'השור' איננו שור אלא אורו ית"ש שנתלבש בבחינת שור, וכן ע"ז הדרך בכל התורה כולה, שאותיות התורה מולבשים בהם בחינות פנימיות בעולמנו, אשמח לדעת מהי המסילה העולה בית א-ל, להבין ולהשיג על דרך העבודה מהותה הפנימית של התורה ולימוד התורה.

אכן ידידי, היטבת להצביע על אחת מנקודות החידוש המרכזיות שחידשו רבינו הבעש"ט ותלמידיו הק'. הנקודה המחייבה את כל בריאה ובריאה, חיותם הפנימית של כל ברואי מעלה ומטה, היא נקודת אורו ית"ש אשר שורה בכל העולמות, נקודה זו – נעלמת היא מעיני בשר ולא בכדי, ברוב רחמי וחסדיו רצה הקב"ה לצרף את הבריית, ע"כ ברא את עולמנו בדמות גשם כאשר בתוכה צפון וגנוז אורו ית"ש, ועל ידי יגיעתנו לשבר ולזכך החומר הן בסוד מרע והן בעשה טוב, זוכים ומגלים אנו את אורו ית"ש הצפון בבריאה, ואף נשכרים על כך בעוה"ז ובעוה"ב.

בל נכחד, עבודה זו – מן הקשות הן, 'אשרי אדם לא יחשוב ה' – לו עוון, ביאר מרן הבעש"ט זי"ע כי אשרי אדם אשר עונו הוא שמס"ח דעתו ממציאות הבורא, אזי היאך נוכל אנו – קרוצי חומר, כלים מלאים בושא וכלימה, לבוא אל הקודש לזכות להרגיש את מציאות הבורא ממש בעולם, אבל הבורא באהבתו אל עם בני ישראל, נתן לנו את התורה, חמודה וגנוזה באוצרותיו של הקב"ה תתקע"ו דורות קודם בריאת העולם, ובה מונח סוד הבריאה, כשנלמד ונדבק בתורה נשכיל את סוד החיבור בין שמים וארץ, מעלה ומטה.

מהות אותיות התורה

בדברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בשב"ק פר' בהר בחוקתי שעעל"ט, נתבאר ענין זה, לאחר שהובא ד' המשנה באבות (ה, א) בעשרה מאמרות נברא העולם וכו', אלא ליפרע מן הרשעים שמאדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות, והקשה בספה"ק 'מאור עינים' כיצד ניתן רשות לרשעים – עוברי רצונו לשלוט על הבריאה ולאבדה.

יכוד גדול שנינו כאן, ידוע מהבעש"ט ה' כי כל חיות העולם הוא מהתוה"ק, וכל בריאה ובריאה יונק מאותיות התורה כל חד לפי אות השייכת לה, אמנם באותיות ישנן כמה צירופים יש מהם לטוב ויש מהם להפך ח"ו, ואמר הבעש"ט זי"ע שהשי"ת נתן כת לישראל לצרף אותיות כפי מעשיהם, אם מעשיהם מתוקנים אזי האותיות מצטרפים לנזירות טובות, ואף אם נגזרה נזרה ח"ו על 'צרה' אפשר להפכה ל'רצה' ד' אלקינו בעמך ישראל כמאמר האר"ז. אבל באם ח"ו אין מעשיהם מתוקנים אזי מצטרפים האותיות לעניינים אחרים היל"ת.

אותיות התורה, הם הם שורש וחיות כל הבריאה כולה, בורא עולם כביכול נתן את כח הנהגת שמים וארץ בידי כ"ב אותיות התורה הק', ויודעים דברי הוזה"ק 'בראשית ברא אלקים – בחכמתא אתבריאו עלמא', היינו שנברא העולם על ידי חכמת התורה, סודותיה וגנוזותיה צפונים בתורה, ובכח התורה אפשר להטות את העולם ולשנותה בתכלית. וכן אמרו חז"ל על בצלאל בן אורי שהורה לו השי"ת שיבנה המשכן וכלי יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, היינו שנתגלה לו סוד הבריאה ע"י אותיות התורה.

לבד יאמר האדם, עבודה זו גבוהה היא ביותר ושייכת רק לצדיקים אבל אנו – בני כפר הרחוקים מהיכל המלך, כיצד נוכל לגעת בסוד הבריאה הרי כמעט ואיננו יודעים כלל תורה מה היא, הכיצד נדע להוציא ולגלות בתורה את סוד חיות הבריאה!?

נקודת הביטול לתוה"ק

אחת הנקודות היסודיות שקבלת התורה אשר מלמדנו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א והוא כחוט השני העובר בין רבים מדברות קדשו בימי חג השבועות במשך השנים, הוא סוד ה'ביטול', ביטול למציאות התורה, ביטול לציווי הבורא, לכשנתבונן בדבר הרי שזהו כל האדם, כי כל תכלית הבריאה היה בשביל לגלות את מציאותו ית" בבריאה וכדלעיל, בגשמיות 'גילוי' פירושה היא להסיר דבר המכסה מתחתיו דבר אחר, ע"ז הדרך ברוחניות באם נסיר את המחיצות הגשמיות שברא הקב"ה בכדי להסתיר את אורו שם, נוכל לגלות את אורו ית"ש.

צירופי האותיות נעשים בעת שאיש יהודי מבטל את עצמו לתורה וכל מעשיו ועסקיו ככל ענייני עוה"ז כרצונו ית", הרי הוא מצרף בזה אותיות בצירוף מצד הטוב, ואף הצירופים שאינם מצד הטוב מתהפכים לטוב ועי"ז נמשך שפע טוב לכל הבריאה.

אף אנחנו – האנשים הפשוטים, יכולים לזכות שיושפעו חסדים ורחמים על ידי עבודתנו, אם כשנעשה את רצונו ית", כשנקיים מצוותיו ונתייגע בתורת ה' יהי אלו מתוך הכנעה פשוטה למי שאמר והיה העולם, מתוך רצון פשוט לעשות רצון השי"ת ללא שום חשבונות, נזכה ונצטרף את האותיות השייכות לעבודתנו ובזאת נאיר את העולם באור יקריות, אור חדש שנתחדש ע"י עבודתנו.

אל תדמו בנפשכם שביטול שייך רק לאנשים בעלי מדרגה, לא כי אלא אצל כל אחד ואחד מעמנו שייך עבודה זו, אם כשנעצור בנפשנו מלעשות אחד מהמעשים אשר אין רצון הבורא שנעשה, או כשנוכה ללמוד תורה ביגיעה או לעשות איזה מצוה מהמצוות בשלימות האפשרי, אין עולה בליבנו מחשבת גאווה או פניות עצמית, אלא נתבונן בליבנו את רצון מי אנו זוכים לקיים ולאיזו דביקות בו נזכה, ובזה יתמלא ליבנו שמחה עצומה על זכיתנו להיות עבדי השי"ת, זאת היא הביטול לרצונו הפשוט.

וממשיך כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בביאור השפעת המעשים שאינם מהוונים על הבריאה.

השפעת אור הבעש"ט הק' עד לדורנו

מבוכה רבה שוררת בין ההולכים בדרך הבעש"ט בדורנו, האם ניתן לדבק בדרך הבעש"ט הק' באמת או שמא נותר לנו בדורנו רק השיריים והטפל מאורו, ואילו דרכו ושיטתו כבר איננה מתאימה לדורנו.

אמנם רבוה"ק אמרו כי אכן, למדרגותיהם הגבוהות לעולם לא נוכל להגיע, אבל חיות בעבודה, חיות באמונה, אלו הדברים אשר האירו הבעש"ט הק' ותלמידיו בקרב כל המסתופפים בצילם, זאת וודאי נוכל ליקח ולעורר לבבנו לאהבה וליראה את שמו.

ע"כ ליקטנו מתוך דברות הקודש על אור החסידות השייכת לכל אחד ואחד בכל מצב.

תכלית דרך הבעש"ט בימינו היא החיות בעבודה

אין השי"ת זקוק למצוות אלא עבור שעל ידם יזכו לאהבה את ד' ולדבקה בו, ועל זאת צריך איש יהודי לשים כל מגמתו בקיום תורה ומצוות מתוך חיות פנימית והתעוררות הלב לאהבת ד', סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם, מצוותיו שמור מל' שומר ומצפה – ל' תשוקה, כי תכלית בריאת האדם אינו אלא עבור שיזכה האדם לאהבת ד' וליראתו.

על דבר זה באו הבעש"ט הק' ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, להאיר נפשות ישראל שיעסקו בעבודת השי"ת מתוך חיות פנימית והתעוררות הלב. שהרי אף קודם הבעש"ט הק' היו עוסקים בתורה ומצוות, אמנם נחסר אצל המון העם החיות הפנימית ודבקות הלב בהשי"ת בתורה ומצוות, ובאו תלמידי בעש"ט לקיים את תוקף האמונה בקרב בני ישראל בכל הדורות, על ידי חיות פנימית בעבודה. ובחוש רואים אנו כי במדינות אשכנז אשר שם לא הגיע אורם של תלמידי הבעש"ט, אף שבתחילה היה שם ישיבות ובני תורה למאות ואלפים, מ"מ לאחר פחות ממאה שנה לא היה לכך קיום מחמת שתורה ותפילה ללא חיות, אין לה קיום.

(מתוך דב"ק רעוא דרעין ויקרא ש.ז.)

עבודת החסידות - ולקרנן אקריב לו את נפשי היחידה

איני בא לדבר פאליטיק ולא סיפורי חסידים ומתנגדים, ורצוני רק לחדד את הדברים, בתחילת ימי החסידות בתחילת ימי החסידות סבלו החסידים מרדיפות נוראות שאי אפשר לתאר – סכנת נפשות, העלילו עליהם ומסרו אותם למלכות, אברכים היו חייבים לברוח מבתיהם כשחונתינהם מצווים לבנותיהם לבקש גט ולהתגרש.

עתה, בואו ונחשוב חשבוננו של עולם! על מה סבלו החסידים ונתנו גוום למכים, האם בשביל ללכת בשבת עם מלבוש משי?! האם בכדי ללכת עם כובע כזה ולא אחר?!... הרי ברור שאותו אברך שנאלץ לעזוב את ביתו ולהימלט לא העלה על דעתו שיבוא יום ויצטרכו לדבר עם חסידישע בחורים שצריכים לצלצ את הזמן ולא לבטלו, לדבר על כך שצריכים לבא בתחילת התפילה ולא בנשמת.

וכי לזה באה החסידות?! הלא אף טרם ימי החסידות היו רבבות יהודים יראים ושלמים, יהודים שישבו ולמדו והסתגפו והתענו משבת לשבת כמסופר על תלמידי הבעש"ט הק' כהרה"ק בעל ה'תולדות' ועוד, שהיו גדולי עולם גאוניים וקדושים אף קודם שנסעו אליו, ובאו לבעש"ט הק' כי הרגישו שעדיין אין זה התכלית הנרצית....

החסידות באה כדי להמשיך דעת וחיות לרומם הנפשות להתענג בעונג אלוקותו ית' בעולם ודבקות בקיום התורה והמצוות, ומהם יומשך דעת ובהירות לכל ענייני האדם בעולם....

תכלית החסידות היא לזכך וללבן את התורה ואת התפילה ולצרפם מכל סוג, חסידים האבן געהרעוועט אויף פניות דקות – חסידים עמלו ויגעו על עניינים דקים. החסידות לא חידישה את לימוד התורה והתפילה, על זה לא היו לוחמים איתם....

אצל חסידים עמלו על ביטול הישות וההתנשאות, על ביטול הרצון, כמה התייגעו אצל חסידים לבטל כל רצון עצמי! עד לא מכבר היו חסידים אוכלים יחד מקערה אחת, יתכן שהמחסור והעניות היו הסיבה לכך, אולם נראה שהיה בכך ענין להתבטל לגמרי ולבטל כל רצון עצמי.... מרן הס"ק מלעכוויטש זי"ע אמר 'דעביד נייחא לה יהא כתיש כתישין' – הרוצה לעשות נחת רוח להשי"ת עליו לכתוש את עצמו מכל וכל – זיך אינגאנצן צושטויטען, איני מדבר ממדרגה אבל לכל הפחות למחצה לשליש ולרביע....

(קטעים נבחרים מתוך שיה"ק מלוה מלכה פ' עקב תש"ע – נהר מעדן ה')

